

Prof. dr. sc. Ivan Vasilj, dekan Fakultet zdravstvenih studija Sveučilišta u Mostaru

## PSIHIJARIJA: ODABRANA POGLAVLJA

### PRIKAZ SVEUČILIŠNOG UDŽBENIKA

Autori: Dragan Babić i suradnici

Nakladnik: Sveučilište u Mostaru

Mjesto i godina izdavanja: Mostar, 2018.

Broj stranica: 276

ISBN: 978-9958-16-087-5

Mostar, 21. listopada 2018.

U izdanju Sveučilišta u Mostaru ove godine je objavljena knjiga „Psihijatrija: odabrana poglavlja“ autora prof. dr. sc. Dragana Babića i suradnika. Udžbenik je djelo renomiranih stručnjaka predvođenih koji imaju višegodišnje iskustvo znanstveno-istraživačkoga rada u području psihijatrije. Autori u ovoj knjizi na vrlo stručan i znanstven način obrađuju odabrana poglavlja koja se ne tako često opisuju u klasičnim udžbenicima iz psihijatrije.

U uvodnom dijelu autor Dragan Babić predstavlja psihijatriju danas kratko uvodeći u razloge koji su doveli do većih mogućnosti pri liječenju, a što je uvjetovalo sve bolje duševno zdravlje oboljelih. Autor u ovom dijelu ukazuje i na slabosti psihijatrije danas, a koje bi trebale biti razlog za borbu za bolju psihijatriju kao struke i znanosti.

U drugom dijelu „Odabrana psihijatrijska poglavlja“ autor na 121. stranici obrađuje psihijatrijska poglavlja za koja smatra kako su često zanemarena u literaturi, a vrlo su važna za razvoj same psihijatrije. Autor na početku ovog poglavlja opisuje termin „Normalnosti“ u psihijatriji i medicini, te definira pojmove duševnog poremećaja, duševne bolesti te duševne zaostalosti. Na interesantan način određuje što je to psihički normalno i psihički nenormalno, te upućuje na vrste određivanja normalnosti s obzirom na različite mogućnosti određivanja: Statistička normalnost (normalnost prema prosjeku), Normalnost prema vrijednosti (u odnosu na optimalno), Normalnost prema socijalno i kulturno prihvatljivom,

Normalnost kao odsutnost bolesti (medicinski kriteriji normalnosti). U drugom dijelu ovog poglavlja pod nazivom „Agresivnost u psihijatriji“ u kojem opisuje agresivnost kao simptom koji se javlja kod brojnih psihičkih poremećaja i bolesti te može biti okrenuta prema sebi ili prema drugima, navodi između ostalog njezine temeljne karakteristike, modele agresivnog ponašanja i frustracijske agresivnosti i dr. „Stres u psihijatriji“ je naziv trećeg poglavlja u kojem autor predstavlja najčešće psihijatrijske poremećaje neposredno uzrokovane stresom. Dalje u ovom dijelu poglavlja autor upućuje na načine prevladavanja stresa i izbjegavanja put u bolest, odnosno usklađivanja vanjskih i unutarnjih čimbenika u postizanju sklada tijela i duše. U četvrtom dijelu poglavlja „Etika i psihijatrija“ prof. Babić sustavno prikazuje etičke poteškoće sa kojima se psihijatri susreću te pregled najvažnijih deklaracija, rezolucija i izjava. „Stigma u psihijatriji“ je naziv dijela knjige u kojem autor Dragan Babić upozna sa problemom stigmatizacije liječenih osoba u društvu te položajem duševnih bolesnika u medijima. Autor talođer u dijelovima poglavlja koje je samostalno pripremio bilježi glavne poveznice komplementarne medicine i psihijatrije te duhovnosti i psihijatrije. U dijelovima istog poglavlja koje su nadalje obrađene u knjizi, autor Dragan Babić zajedno sa svojim suradnicima obrađuje pet tema: „Nove ovisnosti u psihijatriji ovisnosti bez droga: suvremene ovisnosti ili stil života?“ i „Psihijatrija i antipsihijatrija“ u koautorstvu sa

Romanom Babić, „Mentalno zdravlje u zajednici“ sa Markom Martincem, „Socijalni rad u psihijatriji“ sa Katarinom Barać, te „Hitna stanja u psihijatriji“ sa suradnikom Markom Pavlovićem.

U trećem poglavlju pod nazivom „Terapija u psihijatriji“ autori obrađuju najčešće terapijske postupke i metode na način koji je prihvatljiv i jasan širem rasponu stručnjaka iz raznih područja, kako liječnicima, tako i psiholozima, socijalnim radnicima i drugim zdravstvenim djelatnicima koji imaju dodirnu točku u radu s osobama s psihičkim smetnjama. Suradnici Dragan Babić i Marko Martinac u potpoglavlju „Novi koncepti liječenja psihijatrijskih bolesnika u primarnoj zdravstvenoj zaštiti“ pišu o značaju primarne zdravstvene zaštite i epidemiološkim podacima. Suradnici katarina Barać i Dragan Babić se u poglavlju „Socioterapija“ fokusiraju na socijalni pristup osobama s duševnim smetnjama. U potpoglavlju „Psihijatrija i psihoterapija“ autor Dragan Babić obrazlaže odnos između psihijatrije i psihoterapije za koji kaže kako se mijenjao tijekom vremena ali je konstanta da psihoterapija i dalje ostaje temelj svakog psihijatrijskog liječenja s primjenom u svim okruženjima. u sljedećem potpoglavlju suradnici Dragan Babić i Marko Pavlović pišu o suvremenoj psihofarmakoterapiji kao temelju liječenja osoba s duševnim smetnjama te opisuju suvremene psihofarmake poput antipsihotika, antidepresiva,

anksiolitici, hipnotika, stabilizatora raspoloženja i psihostimulansa. U posljednjem potpoglavlju suradnici Ivona Beus i Dragan Babić predstavljaju likovnu je terapiju u zdravstvenim ustanovama kao učinkovit oblik rehabilitacije pacijenata, korišten u svrhu duševne, emocionalne, ali i tjelesne dobrobiti.

Autor Dragan Babić i suradnici ovoga udžbenika koristili su se suvremenom literaturom inozemnih i domaćih autora: udžbenicima, međunarodno priznatim časopisima kao i vlastitim istraživanjima i istraživanjima drugih autora vezanih za ovu temu. U cjelosti ispunjava zahtjeve naučno nastavne literature.

Ističem osobitu vrijednost i originalnost ovog originalnog i zanimljivog dijela koje će biti zanimljivo čitati ne samo psihijatrima i medicinarima, nego i ostalim stručnjacima iz područja psihologije, socijalnoga rada, sestrinstva i slično. Radi se o udžbeniku koji je svojim sadržajem i kvalitetom jedinstven te nadopunjuje sadržaje dosadašnjih izdanja koja su objavljena na našim prostorima.

Udžbenik autora Dragana Babića i pet suradnika u cijelosti ispunjava zahtjeve znanstveno nastavne literature i preporučam je i predlažem kao suvremenu i potrebitu literaturu.